

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Bert a dohány-
 szedőjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL.

Felölts szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 16 K. — Fél évre 8 K. — Negyed évre 4 K

Tanítóknek, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szer-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 12 kor. félévre 6 kor.
 negyedévre 3 kor.

Megjelenik hetenként.

Videant consules.

Mindnyájan olvastuk a rendeletet, melynek értelmében a 42—50 évig alkalmasoknak talált népfőnökök febr. 28 án, illetve márc. 3 án tartoznak bevonulni.

E tény megtörténte igen súlyos feladatok elé állítja az itthon maradt polgári lakosságot. Hisz köztudomású dolog, hogy a sűrű behívások miatt már a múlt ősszel sok föld maradt szántatlan-vetetlen. E behívással most az ország munkabíró lakosságának javarészt vonják el újra. Világos így, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkák még nagyobb hátrányt szenvednek előre látó szervezkedés nélkül. Hogy mit jelent ez, felesleges magyarázni; csak megállapítjuk, hogy a gazdasági élet teljes fenntartása ép úgy hozzátartozik a háború természetrajzához, mint a munició előállítás, vagy a katonák rendkívüli teljesítménye. Valóban a gabona s az összes gazdasági termények a fegyverhordozóknak ép úgy legfőbb municióját képezik, mint a fegyverek számára a gyárak készítményei.

Azért a közigazgatási kormányzatnak legfontosabb s legsürgősebb kötelessége az egész ország mezőgazdasági munkaerőjének s az elvégzendő munkálatoknak pontos számbavétele; aztán a munkaerőnek olyan szervezése, hogy ezáltal az összes tavaszi munkálatok minden fennakadás nélkül a maguk idején teljes befejezést nyerjenek. E szervezési nagy feladat megoldásának előmozdítására s esetleg könnyítésére elmondom az alábbiakban a magam szerény plánumát. Nem azért, mintha azt elgondolni más nem tudná, hanem mert több szem többet lát.

Tudvalevő dolog, hogy az A földön álag két héttel hamarabb ébred a természet, mint Erdélyben vagy a Felvidéken. Első dolog volna hát, mobilizálni az összes igás és emberi munkaerőt s amennyiben ezt a közlekedési viszonyok engedik, letérlni az Alföldre s így összefogva egyesített erővel végezni el itt a munkálatokat. Mikor aztán itt kész, akkor a Felvidékre mennének a mozgósított alföldi erők. Jól tudom, hogy a közlekedési eszközök hiánya miatt csak részben valósítható meg ez a terv, annál is inkább, mert a jószág számára szükséges takarmány előlása okozhatja a legnagyobb akadályt. Am egy pár száz teherautóval sok mindent lehet végezni; különösen ha száraz tavaszunk lesz. Azért gondolkozzanak rajta, akiket illet.

Számításba véve különben a szinte legyőzhetetlen szállítási nehézségeket ugyancsak a mobilizáló elv alapján el tudom képzelni a felette fontos kérdés megoldását könnyebb módon is. A fő ebben az volna, hogy a közös veszély egyesítse az embereket közös célra s mindenkit hasson át az együvé tartozás tudata. E közös cél tudatával egy falu keretén belül is rendkívül sokat lehetne elérni. A magántulajdon a mobilizálással ha elvesztené éies magánjellegét s így ma ennek a gazdának lehetne elvégezni a dolgot közös, egyesült erővel, holnap a másikat s így tovább. Negy-öt szomszédos falu erejét is lehetne így egy helyre koncentrálni. Ugy, hogy a kevesebb munkaerők okszerű, céltudatos felhasználásával tavasszal egy talpalatnyi föld se maradna szántatlan-vetetlen, mert a nagybirtokos a maga nagy erejével segítségére menne a gyenge erejű kisgazdáknak; viszont ezek összeállva sokan nagyot lendítenének a nagybirtokos hátramaradt munkálatain.

Hogy mifele haszna lenne ennek más tekintetben, arról nem is szólok, csak ajánlom e pár gondolatot azok szives figyelmébe, akiket a dolog illet. Videant consules!

Szász Ferenc.

A katonalovak értéke.

A gazdák érdekeit súlyosan károsító állapot megszüntetése iránt történt a napokban intézkedés.

A lovak és járművek szolgáltatásáról szóló 1912. évi LXIX. törvénycikk 11. szakaszában fog-

laltak értelmében a mozgósított ideje alatt fogantatosítandó osztályozás alkalmával a lovak becslésénél a mozgósítás folytán netán beállott áremelkedés nem vehető tekintetbe. Minthogy azonban most — a háború második évében — a lovak értéke nem a mozgósítás folytán beállott áremelkedés, hanem a lóállomány nagy csökkenése s így részben a kereslet és kínálat viszonyának természetes és lényeges megváltozása folytán tetemesen magasabb azon értéknél, mely a mozgósításkor, vagyis a háború elején fennállott s így most már a lóáraknak nem mestersegesen felhajtott, hanem a közgazdaság törvényei által szabályozott, természetesen emelkedésével állunk szemben, a honvédelmi miniszter elrendeli, hogy az 1916. évi február hó 15 ike llettel, valamint a mostani háború tartama alatt még bekövetkezhető újabb lóosztályozás alkalmával a lovak értékének megállapításánál a mai tényleges forgalmi lóárak vétessenek figyelembe s tekintettel arra, hogy a most fogantatosítandó osztályozásnál szabványosnak tekintendő árak nem fognak megállapítani és közzététetni, valamennyi alkalmasnak osztályozott ló értéke becslés utján állapíttassék meg.

Ez a mai viszonyoknak megfelelő méltányos, igazságos rendelkezés, mely közvetlenül a gazdák érdekeit, közvetve pedig a hadviselését szolgálja.

Eltitkolt gabonák lefoglalása.

Hiábavaló volt a kormány szigorú rendelete, vármegyénk alispánjának kérelmő intelve — gazdaközönségünk tekintélyes része elkövette azt a vézetes hibát, hogy bejelentésre kötelezett gabonáját eltitkolta.

Eme törvénybeütköző és a közérdeket károsító cselekedetük miatt igen sokan bűnhődni fognak most.

A hatóságok hihetetlen mennyiségű eltitkolt gabonát nyomoztak ki. Eddig Zsablyán 398 mm. Kiszácson. 162 mm. Urszentivánon 2954 mm. Temerinben 12.874 mm. Bácsföldváron 1826 mm. Moholon, Nádaldján, Turján, Péterrevén, Ószivácson, Ókeren, Adán, Petrócön, Obecsén, Szenttamásón, Ujverbászon, Overbászon most állapítják meg a lefoglalt áru mennyiségét. A nyomozást erélyesen folytatják.

Takarékpénztári jelentések.

A hozzánk érkezelt pénztárczi jelentések érdekesen érintik a háborúnak pénzügyi hatásait. Ezekből eme szemelvényeket adják:

(Bajai Takarékpénztár.)

Bármennyire is bővelkedő volt diadalmas fegyvereinkre hadieseményekben, dicsőségben és eredményekben az elmúlt év s a jövőbe tekintő gondolataink ha jogosult reménytől és bizalomtól vannak is áthatva, a valóság mégis csak az, hogy az áhító béke lehetőségétől még mindig ismeretlen távolság választ el bennünket.

Azért a még tovább is elhúzódható háborus állapottal számoló üzleti óvatosság tartóztatón hatott az elmúlt évi üzletfejlesztő tevékenységünkre és e téren csupán az üzleteink részéről csak gyéren jelentkező hiteligenyek kielégítésére kellett szorítkoznunk.

A békés idők utolsó éveiben olyan biztató lendületet kapott váltólezárolási üzletünk ki-váltképen, de részben még a jelzőlogos kihelye-

zéseink is — habár ezek csak mérsékelt — visz-szafejlődést mutatnak.

A tartós hadiállapot visszahatása nyilvánult meg intézetünk saját ingatlanainak apadó jövedelmességében is, amit a folytatódó bevonulások idéztek elő s ezek miatt földeladások is csak szóványosan fordultak elő. Ugyancsak a felszaporodott kamathátralékokat is túlnyomólag a kötelezettek hadbavonulásának okából származ-tajuk, részben pedig a moratóriumos rendelkezéseknek a behajtást akadályozó hatásának kell betudnunk, azonban a kimutatott kamathátraléko-kat feltétlenül biztosnak és behajthatónak te-kintjük.

A sajnálatos üzleti pangással szemben vi-szont, a környékünkön létező közvagyonosodási viszonyok különleges megnyilatkozásképen és azokra jellemző eredmény gyanánt mutatkozik takarékbetétjeink átlagának emelkedése. Noha két újabb hadikölcsön kibocsátásánál vette igénybe a betevő közönségünk korlátlanul pénztárunkat, a betétek állaga végeredményben az év végén még-is közel egy millió koronával emelkedett.

(Sztanisicsi Takarékpénztár.)

A hadiszolgálatra való behívások, de meg-a gazdasági helyzetnek egyébként is a háború-okozta bizonytalansága az üzleti tevékenységet és a vállalkozási kedvet szűk korlátok közé szor-ították, miáltal az új üzletpolitikák a minimumra csökkentek, az intézeteknek a meglévő régi üz-letek gondozásán és megtartásán kellett fáradoz-niok; de ez is csak részben sikerült, a mit az elmúlt évek kedvező termése és a szokatlanul magas terményárak a kölcsönök nagymérvű visszafizetését eredményezték és jelentékeny tőke-megtakarításokat is tettek lehetővé, mely utóbbiak ugyan nagyrészt a takarékpénztárakhoz vitték útjukat betétek alakjában, de pénzkereslet hiányá-ban kölcsönképpen kihelyezhetők nem voltak.

Ha most végbemenő történelmi események által, az anyagi javak elpusztítása révén okozott mérhetetlen károk és az emberélet ért megbe-csüthetetlen veszteségek kimondhatatlan fájdalom-mal is töltöttek el minket, mégsem eshetünk kétségbe a jövő fölött; sőt a harctéri események kedvező alakulását, a Nemzet lelkes áldozatkész-ségét és bámulatos teljesítőképességét tekintve és megállapítva, hogy másfél évi háború után az ország semilyen irányban szükségét nem szen-ved, a vagyonosodás előrehalad és az ingatlanok értéke is örvendően emelkedik, oly perspektiva tárul eink mely a háború befejezése utáni időre a gazdasági élet felélenkülésére jogos reményt nyújt és bizunk benne, hogy a tartós üzletelen-séget ismét a hasznos munkálkodás korszaka váltandja fel.

(Temerlni Takarékpénztár.)

A háború szerencsés alakulata és a hábo-rút megelőző években megfelelő összegben és szigorú rigorozitással tolyósított kölcsönök és egyéb tőkehelyezések folytán az elmúlt esztendő nekünk igazán kevés gondot okozott.

Gondunk leginkább csak arra szorított, hogy adás vétel sztagnálása, az áruk, a mezőgaz-dasági és egyéb termékek igen jó áron való ér-tékesítéséből kifolyólag a folytonos visszafizetések és a betétek állandó és jelentékeny emelkedése következtében bőségesen rendelkezésünkre állott illetőleg bocsajított tőkék mikénti újabb elhelye-zéséről és amennyire azt a körülmények megen-gadték, azok megfelelő kamatoztatásáról gondos-kodjunk. S minthogy hivatásunk tudatában arról gondoskodtunk és még minden alkalommal be is vált elvünkől csak részben is eltértünk volna, nagy súlyt fektettünk és kiváló figyelmet fordí-tottunk arra, hogy ezen összegek — eltekintve a háború után esetleg bekövetkezhető pénzkriszítól — bármikor könnyen mozgósíthatók is le-gyenek.

A háboru.

— Saját tudósítóinktól. —

Kula. Az itteni Vörös Keresztgyelet a napokban tartotta dr. *Schneider* Károly elnökségével rendes közgyűlést, melyen *Tolnay* János titkár részletesen ismertette az egyet közhasznú és eredményes tevékenységét. Jegyzőkönyvi közbeszédet olvastak dr. *Buday* Pánének és a többi hölgyeknek, kik az ápolás körül tevékenykedtek.

Szenttamás. A helybeli Iparos fiatalok a napokban katonás jótékony célra művelői előadást rendeztek. Három apró bohózatot adtak elő, ami kissé ellenében áll az idők komolyságával. Talán nem ártott volna egy alkalmi darabot is előadni. Ez jobban ébresztette volna a honszerelmet. Dehát a mi fiatalágunk nem számol a helyzettel, hanem csak mulatni akar.

Szentfűlöp. Amióta a hadiszintér messzebbre toldott megyenktől, a katonai egészségügyi intézkedések körül is megcsappant a tevékenység. Ötven betegnek berendezett kórházunkban a létszám tizenhatra apadt. Most újabb 24 sebesültet kapunk, s így ismét *negyvenet* ápolunk.

Bácsföldvár. A Vörös Keresztgyelet estélyét, melyet e hó 20-ikára terveztek, elhalasztották. A szükséges intézkedéseket kellő időre nem tudták foganatosítani.

Zsabya. Február 26-án tombolával egybekötött műkedvelői előadás lesz az itteni *Wallauch*-féle vendéglőben a helybeli hadiárvák javára. Személyjegye 2 K, csaladonként 5 kor. A műsor ez: 1.) *A portici néna* zongorán játszik *Weisz* Ica és *Kern* István. 2.) *Bekvártélyozás*, monológ, előadja *Nikolics* Mariska. 3.) *A nép Gaecó Ilona*, melódrama, előadják *Majinszky* Mueva és *Radi* vojsevi Lyubica. 4.) *Jön a kerő* vigjáték 1 felvonásban, előadják *Nikolics* Maria, *Guttman* Riza, *Fischer* Margit, *Fischer* Ilonka, *Weisz* Dezső, *Flitner* Vali, *Csonkity* Milán.

Szabadka. A Szabadkai Vörös Keresztgyelet városi választmánya február 28-án délelőtt 11 órakor a Városi Székház tanácstermében tartja évi rendes közgyűlést. Melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés az 1915 évről, 1916 évi költségvetéséről és előterjesztése, fennmaradó megadása. 4. Az országos közgyűlésre 3 tag kijelölése. 5. A tisztikar és a választmány mandátuma lejárva javaslat az újbóli megválasztásra. 6. Indítványok. 7. Elnöki zárszó.

H I R E K.

A képviselőházból.

Mult szerdán *Ábrahám* Dezső interpellált a patikajogok adományozása tárgyában. Némelyek azt vélték tudni, hogy az ellenzéki képviselő a zombori ötödik patika ügyét külön és erősen fogja kidomborítani. A valóságban azonban csak néhány szóval érintette, miközben okosan és korrektül azt a megjegyzést tette, hogy az ilyen fölfújt eseteket rendszerint az elfogultság, a rosszindulat szokta megteremteni. «A jogok adományozásánál — folytatta az interpelláló — az a fontos, hogy a közegészség ügye védelemben részesüljön és hogy az, akinek a patikát adjuk, kifogástalan legyen. Minthogy az ötödik patika engedélyezésénél Zombor város egészségügyi bizottsága és közgyűlése ezeket az egyedül irányadó szempontokat mérlegelte és ezeknek szellemében döntött, a rosszindulatból szándékosan elmérgezett ügy immár elintéztetnek tekinthető.

Pénteken tárgyalták és fejezték be a kis cimerről szóló javaslatot, *Beöthy* László előadó okos, komolyan átértett beszédben ajánlotta a horvátokkal való megegyezés elfogadását. A volt miniszter fejtegetéseit nagy figyelemmel hallgatták s zajos tetszéssel kísérték.

Az előadói fölfogásnak méltó visszhangja volt gróf *Apponyi* Albert és gróf *Tisza* István beszéde.

A bácskai honatyák közül e napon báró *Vojnits* Sándor, *Szutrély* Lipót, *Dungyverszky* Bogdán és báró *Hammerstein* Richárd volt jelen. *Dungyverszky* vezérét,

báró *Vojnits* Istvánt kereste, hogy előző este Bécsből magával hozott finom cukorkáival megkinálja. *Szutrély* azonban azt a fölvilágosítást kapta, hogy a báró még mindig akadályozva van a Házban való megjelenésben. Ez okból ő is a lakásán fogja fölkeresni, hogy a Bajai Takarékpénztár közgyűlésén való elnöklése ügyében eszmecserét folytasson vele.

Szombaton fejezték be a kivételes intézkedésekről szóló kormányjelentés fölött megindult nagyarányú vitát. Ezen az ülésen báró *Manndorf* 48-as párti képviselő mondott beszédeben a gazdasági érdekek erőteljesebb védelmét hangoztatta. *Fernbach* Károly, aki mellette ült, több közbeszólásával támogatta. A munkapárti padokból báró *Hammerstein* Richárd, *Zákó* Milán, báró *Vojnits* Sándor, *Janiga* János és mások hallgattak.

E hó 23-án, szerdán már csak az interpellációk foglalkoztatták a Házat. Báró *Hazy* és gróf *Tisza* beszédét nagy figyelemmel hallgatták; de a mikor *Polónyi* Géza állott föl szólásra, a honatyák nagy része a folyosóra ment. Itt üdvözölték melegen báró *Vojnits* Istvánt, aki betegsége után ezuttal először jelent meg hívei előtt. Előbb *Szutrély* Lipóttal vonult vissza s behatóan tárgyalt vele a Bajai Takarékpénztár vasárnapi közgyűlésének részleteit. *Szombaton* ugyanis Bajára utazik, hogy ezen a közgyűlésen elnököljön. Tanácskoznivalója lesz *Purgly* főispánnal is, aki a hétfői városi közgyűlést fogja irányítani, de a báró iránti tekintetből már szombaton meg Bajára.

A vezér sorban fölkereste *Evetovits* Jánost, báró *Hammerstein* Richárdot és *Janiga* Jánost, akikkel szintén hosszasan tárgyalt. Később fogadta dr. *Deák* Béla vmegyei főügyész és dr. *Frank* Mihály árvaszéki elnök tisztelgését. Közöttük persze megyebeli dolgokról folyt a beszélgetés. A vármegye eme két kitűnő tisztviselője különben azért volt Budapesten, hogy áldott emlékü lapvezérünk, *Latinovits* Pál hagyatéka ügyében az utolsó intézkedéseket megtegye. Ezt a hivatalos feladatokat a nagy halott iránt tartozó kegyeletnek megfelelő tapintatossággal és nemes ügyszerelettel teljesítették. *Evetovits* János és mások ezt meleg szavakkal el is ismerték előttük.

Bent volt a Házban *Zákó* Milán, és *Ertl* János és báró *Vojnits* Sándor. Az utóbbi rendelkezésére állott több újságírónak, akik a Ház elnapolásáról és a kormányának idevágó intencióiról kértek tőle felvilágosítást.

A Szandzsák törökjei.

II.

Déli harctér, január hó . . .

A Szandzsák törökjeinek legnagyobb monogám; egy feleséget tart s ahhoz hű is marad. Az ő különleges vallási törvényeik azonban megengedik, hogy a megunt, meggyűlölt nőt mással cseréljék föl, vagy ha szükségét látják, második nőt szerezzenek. Az első esetben egy erre a célra kijelölt kizottság dönti el azon végkielégítési összeg nagyságát, amelyet az asszonynak juttatni kell, hogy az férjétől külön is megtudjon élni. Ez teljesen azonos ami házassági válásainkkal. Mindössze az a különbség van itt, hogy a nő szabadsága korlátozva van, a férj minden indokolás nélkül megszabadulhat feleségétől, míg a nőnek a váiást nincsen jogában kérnie. A második esetben az újabb nő választását az első betegsége, vagy meddsége teszi szükségessé. Ilyenkor a rendelkezési jog a régebbi házastársat illeti meg, akinek az újabb, a második feleség engedelmekedni tartozik.

Társadalmi életet még a leggazdagabb törökök sem élnek. A legszűkebb családi körben töltik el napjaikat, kerülve mindent, ami megbontaná csendes nyugalmaikat. Ilyen külső életmódjunktól is. Szinte tanulmány nézni, mint élnek a plebeji török kereskedők boltoskájuk előtt; pipálva, egy mozdulatot sem téve. A vevő érkezése nem igen zavarja őket.

— Ha Allah akarja, ugy is vásárolnak — mondják és egykedvűen tovább pöfökölnek. Az igazi nyugalom, nemtörődömség és

hidegvér megfestesült példányai ezek a török kereskedők, akikhez képest a kalmár angol közmondásszerű tulajdonsága csak tetteit, erőltetett. Ez a nyugalom azon meggyökeresedett fatalismus következménye, amely mélyen kiirtatlan gyökeret vert a próféta követőinek lelkében. Ez a fatalismus egyúttal annak a fanatizmusnak is a szülőanyja, amely a török harcosokat a letűnt évszázadokban olyan rettenthetetlenekké tette.

Jó, derék nép a török. Hivatott arra, hogy régi hírnevét, dicsőségét kiassa a hamuból; a kívül szövetséget könnünk célszerű volt, mert hűsége, ragaszkodása állandóan kísérni fog s aki miatt családja nem fog érnei.

Dr. Prager Márton.

Horthy István balesete. Nagybányai *Horthy* István huszárezredes, dandárparancsnok súlyos baleset érte. Néhány héttel ezelőtt a fronton való lovaglás közben lova hirtelen megbokrosodott s lovasát levetette. Az ezredes esés közben *lábcsonttörést* szenvedett. Azonnal Budapestre szállították, ahol *Verebély* tanár műtétét végzett rajta, mely oly jól sikerült, hogy a kitűnő katona a teljes fölépülés előtt áll. A köztisztelt, népszerű férfiú hogyléte iránt nap-nap után tömegesen érdeklődnek személyesen és levélben az előkelő katonai és polgári körök. Az ezredes neje állandóan férje mellett van és önfeláldozó ápolásával előmozdítja fölépülését.

A Bajai Takarékpénztár e hó 27-én, vasárnap tartja ezidei közgyűlését, melyen — mint értesülünk — a kitűnő intézetnek tavaly megválasztott elnöke, báró *Vojnits* István fog elnökölni. Az előadói tisztet *Szutrély* Lipót vezérigazgató, orsz. képviselő fogja betölteni, aki hosszasan fogja föl sorakoztatni a pénztár intézet tavalyi működésének fontos adatait. Az igazgatóságot ki fogják egészíteni. A mult évben elhunyt Miháts igazgatósági tag helyében mint illetékes helyről halljuk — dr. *Vojnits* Ferenc polgármestert fogják megválasztani.

Ovació Kirschbaum kanonoknak. *Kirschbaum* Lajos újonnan kinevezett kanonok iránt lépten-nyomon melegen nyilatkozik meg titeli híveinek szeretete és ragaszkodása. A napokban — mint nekünk írják — a titeliek volt plebanusuk távozása alkalmából egy díszes, értékes serleggel lepték meg, *Kollár* Józsefné urnó adta át a szép ajándékot meleg szavak kíséretében. A népszerű főpap meghatóan köszönte meg a jóléti figyelmet.

Előléptetés. *Gombos* Zoltán honvédornagyot, zentai földinket a király alezredéssé léptette elő.

Kitüntetett főhadnagy. *Tiefenbach* Bálint boróci aljegyzőt, a 6 gy. e. tart. főhadnagytól vitézségéért a *signum* laudisval tüntették ki.

Galambos Sándor temetése e hó 15-én volt Óbecsén. A társadalom minden régege nagy tömegekben jelent meg, hogy a derék férfiú iránt érzelt kegyelet adóját lerója. A hatóságok és testületek küldöttséggel képviseltették magukat. Az elhunyt érdemeit dr. *Singer* Bernát szabadkai főrabbi méltatta hatáson beszédben. Az özvegyhez és leányához, dr. *Faragóné* Galambos Margitához nap-nap után messze vidékről érkeznek a részvényt nyilatkozatok.

A bajai Uri Casino a napokban tartott közgyűlést — mint nekünk írják — elnökké dr. *Benháti* Jánost, alelnökké szondi *Ertl* Józsefet és *Müller* Józsefet választották meg.

A raranczei hősök közös sirja. A következő levelet kaptuk: Tekintetes szerkesztő ur! Alább küldöm szives közlés végett annak a bácskai 17 hősnak a névsorát, akik a Raranczei január 18-19 harcokban haltak hősi halált. Abban a reményben jegyeztem fel neveiket, hogy ezután sikerül majd talán hozzátartozóiknak biztos hírt kapniok szeretteikről. Valamennyien a Raranczól keletre a 258 sz. magaslat lábánál egy dűlöt mellett vannak egy közös sirba eltemelve. A bajtársi szeretet fehér héju nyírfa kerítéssel és szép zöld koszorúval díszítette fel sirjukat. A 30. honvéd gyalogezredből: *Csontos* János, *Bálint* István, *Kostelik* Géza, *Gulyás* György, *Putterer* János, *Prodan* Márton, *Schmidt* József, *Pitka* Richárd, *Dobzák* Zoltán és *Kosek* József. A 6-ik honvéd gyalogezredből: *Krepsz* Máttyás, *Bravec* Máttyás, *Lang* András, *Kutaros* Péter, *Kalmár* Péter, *Csávik* János és *Zsizs* József. Tisztelettel — *Unger* Máté hadnagy a varasdi 16. gy. ezredben.

Színészet Baján. *Szabados* László szintársulata márciusban 12 előadást tart Baján. A hatóságától már megkapta erre az engedélyt.

Öngyilkos aggastyán. *Eckert* Ferenc bajai borbály életunságból öngyilkosságot követett el. Holttestére csak 8 nap multán akadtak rá.

Ellismervény egy pénzintézeti igazgatónak. Az Ujvidéki Takarékpénztár legutóbbi közgyűlésén — mint velünk közlik — fölszólalt dr. Balázs Ignác részvényes és a hála meleg hangján fejezte ki a részvényesek elismerését csabrendeki Balassa Henriknek, az intézet főadata magasán álló elnökgazdájának, kifejtett celtudatos tevékenységéért, mellyel az intézet érdekeit és ezzel együtt a város közgazdasági igényeit a háború súlyos viszonyai közt is megvédte és sikeresen előmozdította.

Halálozások. Fernbach Károly ny. főispánt és nejét súlyos csapás érte. Karcsi fiuk e hó 20-án 11 éves korában Budapesten, a Stefánia kórházban, ahol gyógykezelés alatt állott, meghalt. A szülők szemefényét, a kedves, jómodoru fiut, e hó 22-én szentelék be a kórház halottasházában, ahonnan Apatinba szállították. A beszentelésnél a Fernbach- és Karácson-családon kívül a politikai világ sok kitűnősége volt jelen. A szülők iránt nemcsak a megyében, hanem annak határán túl is nagy a részvét. A család emegászjelentést adta ki:

Apatini Fernbach Károly és neje született bozsoki Karácson Dóra mint szülők, Mártuska és Noruska mint testvérei, idősb bozsoki Karácson Gyula és neje sámi Jakobsics Olga mint nagyszülők úgy a magunk, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy forrón szeretett és felejtethetlen egyetlen fiunk, illetve testvér, unoka és rokon

K A R C S I K A

folyó hó 20-án délután 4 óra 30 perckor, a halotti szentségeknek felvétele után, életének 11-ik évében az Urban csendesen elhunyt.

Megboldogult drága kis halottunk földi maradványait február hó 22-én délelőtt 10 óra 30 perckor fogják a Stefánia gyermekkórház halottasházában (Tömölö-u. és Gólya-u. sarok) a római katolikus egyház szertartása szerint beszentelni és onnan vasuton Apatinba szállítani, hol újabb beszentelés után fog a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1916. február hó 21-én.

Áldás és béke lengjen drága hamvai felett!

Radány Péter zombori kir. törv. bír. hoszas betegeskedés után a napokban 57 éves korában meghalt. Holttestét Bajára szállították, ahol ezernyi tömeg részvételével temették el. A közbecsült férfi elhunyt a megye minden részében ószinte fájdalmat kelt.

Dungyverszky Nesztor szenttamási község bíró a napokban 47 éves korában meghalt. Lelekesmeretes, ügybuzgó bírja volt községének, aki a reá bízott feladatát becsületesen oldotta meg. A kedvelt férfit nagy részvéttel temették el.

Athanackovits Mirosláv g. k. tanító 42 éves korában Zomborban meghalt.

Losonczy Margit, Losonczy Antal óbecsei tanító leánya 20 éves korában meghalt.

Berger Vilmos ujvidéki borkereskedő 73 éves korában meghalt.

Sztrilich Józsefné, szül. ómorovici **Heinrich** Ilona, néhai Sztrilich József honvédezzredes özvegye a napokban Budapesten 56 éves korában meghalt. Az elhunyt finomlelkű, köztisztelti úrnőben özv. kamjonkai **Szemző** Istvánné nővérét gyászolja.

Losonc József Ferenc Magyarkanizsán 65 éves korában meghalt.

Babisch Adolf garai községi aljegyző 57 éves korában meghalt. Holttestét Zomborba szállították, ahol a családi sírboltban helyezték el. Az ügybuzgó tisztviselő elhunyt nagy részvételt kelt a községben, melynek érdekeit becsületesen szolgáltatta.

Özv. **Fischer** Adolfné Budapesten meghalt. Holttestét Bajára szállították, ahol nagy részvételt temették el.

Mit vár a haza a magyar nőtől? címén e hó 26-án Szabadkán előadást tart dr. **Báthory** Nándorné, az Országos Kath. Nővédegyesület főtitkára. Az előadás sikere érdekében a szabadkai előkelő hölgyek is fáradoznak.

Egy matrona halála. Bácskeresztúr községben — mint levelezőnk írja — f. hó 16-án 83 éves korában meghalt főtisztelendő **Labos** András gör. kath. esperes plébános köztisztviselő és szeretetben állott neje, szül. **Szakács** Anna. A megboldogultat 89 éves férje, egy nyugdíjazott, egy aktív esperes plébános, egy plébános fia, 2 leánya, 26 unoka, 16 dédunoka, széles örök rokonsága és számos tisztelője gyászolja. Az elhunyt iránti mély kegyelet, — a közszeretettel álló s most mély fájdalomtól megtört aggastyán hitves és az egész család iránti ószinte mély részvét a legimpozánsabb módon nyilvánult meg a község részéről, a mennyiben f. hó 18-án végbement temetésén ott voltak, valamint politikai, úgy egyházi előjárók teljes számban, az összes testületek és körök képviselői s a község lakosságának legnagyobb része vallás különbség nélkül. Egyszerű koporcóját semmi dísz nem fedte, mert a megboldogult jó előre figyelmeztette a hozzátartozóit, hogy végtiszteltetére szánt minden áldozatot a háború folytán felmerült szükségletére és a háború folytán nyomorba jutott árva és özvegyek segélyezésére fordítsák.

Takarékpénztárak közgyűlése. Közgyűléseket tartják:

Bajai Takarékpénztár febr. 27-én, d. e. 10 órakor saját házában levő hivatalos helyiségében.

Jánoshalmi Takarékpénztár febr. 27-én, d. u. 2 órakor.

Kishegyési Keresztény Hitelszövetkezet március 12-én d. u. 4 órakor.

Katymári Takarékpénztár r. t. március 1-én d. e. 10 órakor.

Kulai Hitelbank r. t. március 5-én.

Ujvidéki Ipari és Keresk. Takarékp. febr. 26-án.

A hősi halál — elégtétel. A kalocsai helyi lapban olvassuk: Hauschka Márton dr. már ujvidéki főgimnáziumi tanár korában tartalékos hadnagy volt. Egy fiatal tanár társa, ki heves ellenfele volt, gyáva hadnagnak nevezte őt csak azért, hogy kellemetlen dilemmába hozza; mert Hauschka Márton e sértésre vagy párbajra hívja ki kollégáját s akkor a katolikus egyház elveivel jó ellenében a hí kongreganista; vagy pedig nem megy párbajra, s akkor mint tartalékos tiszti katonai hatóság ávái keveredik bajba. Hauschka Márton megelegetett az illetékes tanhatóságnál kieszközölt elégtétellel; s így a háború kitörésekor mint őrmester vonult be s oly hősi bátorságot tanusított, hogy mindenki csodáta s csakhamar I. oszt. ezüst vilézségi érmet szerzett. Ezredparancsnoksága ismételtén terjesztette föl hadnaggyá való kinevezés végett, de az alakítségkhoz kötött hivatalos eljárás lassabb volt, mint a halál, s Sabácnál 1914. november 9-én még mint őrmester hősi halált szenvedett. Ha valaki, e vilézs hő, ki úgy egyházának, mint hazájának hí fia volt, megérdemelte, hogy becsülettel megszolgált tiszti rangját visszanyerje; s ha ezen elégtételt nem érthette meg életében, kapja meg legalább hősi halála után, miután tulajdon vérvél mosia le magáról a gyávaság rágalmát. A hivatalos lap a napokban hozta, hogy a király Hauschka Márton dr. hősi halála után visszaadta hadnaggyi rangját.

Hamisított tej Ujvidéken. Hogy milyen nagy mértékben üzik Ujvidéken a tejhamisítást, bizonyítja a tiszti orvosnak a közg. bizottsághoz előterjesztett eme jelentése: »A vegyvizsgáló állomás jelentése szerint utóbbi időben a vidékről behozott tejet, a falvakon a termelőknél vizsgálva megállapítható, hogy a vidéki tej 36% igen dur-

ván hamisított, dacára annak, hogy a környéki tej minősége jóval kiválóbb. Városi tejfeladásunk megvédése erélyes megtorló intézkedésekkel a vidéki hamisítókkal szemben folyamatban van.

Az ujvidéki halálesetek január hónapban — a tiszti orvos jelentése szerint — a következők voltak: A halálozások száma a város területén 40, a közkórházban 12, összesen 52 és 4 halvaszületés. Ezek közül róm. kath. 23, gkel. 21, evang. 5, izr., reform. és mohamedán 1—1. Tuberkulózisban elhalt 9, diphtériában, nyakszirtmeregvedésben 1—1 és 1 katona kiüléses typhusban.

»Uj nemzetközi világnyelv.« *Koleszár* Andor óbecsei r. k. káplán, akinek több figyelemreméltó szellemi terméke hagyta el a sajtót eme előfizetési felhívást bocsátotta ki: »Mivel a világháború lezajlása után az érintkezés a különféle nemzetek között előreláthatólag nagyon fel fog lendülni, szükségesnek láttam egy új nemzetközi nyelv szerkesztését, amely egyszerűség és jóhangzás tekintetében vetekedjék az eddigi mesterséges nemzetközi nyelvekkel. Hogy élő nyelv nem válhat nemzetközi nyelvvé, elég egy momentumra, a nemzetek kölcsönös féltékenységre hivatkoznom. — Ezek megfontolásával határoztam el magamat arra, hogy az évszázados hagyományok és tudományos használat által megszentelt régi klasszikus latin nyelvet egyszerűsítve adjam a nagyérdemű közönség elé, amelyet bárki rövid idő alatt könnyen elsajátíthat. A kiadandó nyelvten előfizetési ára 2 K, azaz kettő korona. Alázzal kérve a T. c. érdeklődőt, hogy szives előfizetésével vállalatomat előmozdítsa kegyeskedjék. Maradtam hálás tisztelttel Óbecsén, (Bács Bodrog megye) 1916. február 16-án — *Koleszár Andor* lelkész.

Hajógyár építése Ujvidéken. A hadsereg technikai főosztálya a vízügyi és hajózási főfelügyelőséget az iránt kereste meg, hogy hajóépítésre és téli kikötőre alkalmas helyet jelöljön ki a Dunán, Budapesten alul. A vízügyi és hajózási főfelügyelőség a hajógyár céljaira *Ujvidéket* ajánlotta, ahol a város egy 300 holdas birtoktestet közvetlen a Duna mellett, annak mindkét oldalán jelölt ki. A vállalkozás kivitele alkalmasint több olyan magyar gyár érdektségébe fog tartozni, amelyek eddig is hajóépítéssel vagy felszereléssel foglalkoztak. Hir szerint a gyárak közös társaságot alapítanak erre a célra.

Mérlege

a „Bácsi Takarékpénztár“ r. t.-nak

1915. évi január hó 1-től 1915. évi december hó végéig.

TARTOZIK		Összeg		K Ö V E T E L		Összeg			
		K	f	K	f	K	f		
59	Pénzkészlet			3788	56	1	Részvénytőke	60000	
55	Váltók	237326	36			49—65	Betétek	353003	76
38	Kezességi kötvények . . .	11503	20			22	Tartalékalap 1914. évről .	15674	
52	Jelzálog	98868	03				Nyeresség	8279	26
56	Előlegek hetibetétre . . .	124	—	347821	59				
45	Házzsámla			7000	—				
51	Póstatakarékpénztár . . .			13224	04				
66	Hadikölcsön			28540	—				
55	Betétek			36582	83				
				436957	02			436957	02

Bács, 1915. december 31-én.

3—3

Dr. HANNIG GYÖRGY s. k.
igazgató.

RIZMANN GYÖRGY s. k.
pénztáros.

ZSÉLINGER ÁDÁM s. k.
könyvelő.

Megvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

STALTER SÁNDOR s. k.
f. b. tag.

GEBAUER EMIL s. k.
f. b. elnök.

TOHALITS IMRE s. k.
f. b. tag.

KÖZGAZDASÁG.

Áthelyezett gazdasági tanár. A földm. miniszter Szabó János szabadkai földmivessziskolai segédtanárt Kecskemétre helyezte át.

A mezőgazdasági eszközök maximális ára. A vaskereskedők most kapták meg a gyárak újabb árjegyzékét, mely szerint ezek az árat a háboruban negyedszer fölemelték. Az acélvilla árat 14 százalékkal emelték, minek folytán ennek ára már 70 perzentel lett drágább. A vaskereskedők között mozgalom indult meg, hogy a kormány a fontosabb vasárakra maximális árat lépessen életbe, mert különben a mai helyzet a kereskedelem megélhetését veszedelemhezeli.

A szuperfoszfát termelése. Bécsből jelentik: Az osztrák vegyészeti gyárosok legutóbbi értekezletén Schram elnök mindenekelőtt arról számolt be, hogy mióta a háború kitört, sem a tengerentúlról, sem a többi semleges államokból nem importálhattak nyersfoszfátot. A háború első évében azért elég készlet volt, később azonban a vagon- és munkásiány folytán és mivel egyes gyárak már nem rendelkeznek készlettel, több helyen megszüntették az üzemet. A mi a jövőt illeti, valószínű, hogy a békekötés után sem lehet majd azonnal áruhoz jutni, mert az amerikai és afrikai foszfát-ipar is korlátozott üzemmel dolgozik, azonkívül hajókban is nagy hiány lesz. A szállítás díjfeltételeire való tekintettel azt is kombinációba kell venni, hogy a nyersanyag négyszerannyiba fog kerülni, mint rendszeren.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. P. M., Déli harctér. A »Szandzsák törökjei« című cikke első részéből tévedésből maradt el a név-alírás.

Dr. M. L.-né, Madaras. Az annak idején küldött 186 K 30 fillért *Az Est*-nél fizettük. felerészben a megvakult, felerészben a rokkantak javára. A befizetésről 2866. számú nyugtát kaptunk. A megvakultaknak járó összeget már nyilvánosan is nyugtatta február 22-iki számában, »dr. Madarász Lipótné gyűjtése« jelzessel.

D. B., Bácsalmás. A napokban küldik vissza. Nem hiszünk, hogy akadály merült föl.

Szt. H-K. A napokban postára tesszük.

Dr. O. P.-né Nemesmilitics. 1916. április 1-ig szól.

K. I., Órszállás. Tévedésből történt. Most már rendben van.

Gy. D., Zenta. Már 2 hét előtt küldték vissza kedvező elintézésel.

Cs. M., Mélykut. A főszofigabirói hivatalhoz tették át.

Dr. R. J., Szond. A krematórium létesítését tárgyaló cikket, noha minden támadó tendenciától mentes, szigorúan tárgyilagossá és az egészségügy szempontjából alaposan szakszerű, nem adhatjuk le, mert nemcsak valamennyi felekezeti papsága körében, hanem más helyeken is visszatetszést keltene. A mi vármegyénkre különben se aktuális; mert most sokkal fontosabb kérdések állnak az elintézés homlokterében.

Ij. T. G.-né, Zombor. A kért számból fölös példány már nem áll rendelkezésünkre. Mihelyt ilyenhez hozzá jutunk, azonnal elküldjük önnek. A másik dolgot szívesen vesszük, de hogy mikor kerül közlésre, erre határozott ígéretet nem tehetünk.

Bácsmezei Gazdasági Egyesület. Az önök hektografált közleményei annyira el vannak mosódva, hogy lehetetlen elolvasni.

A kiadásért felelős: **Pető Lajos.**

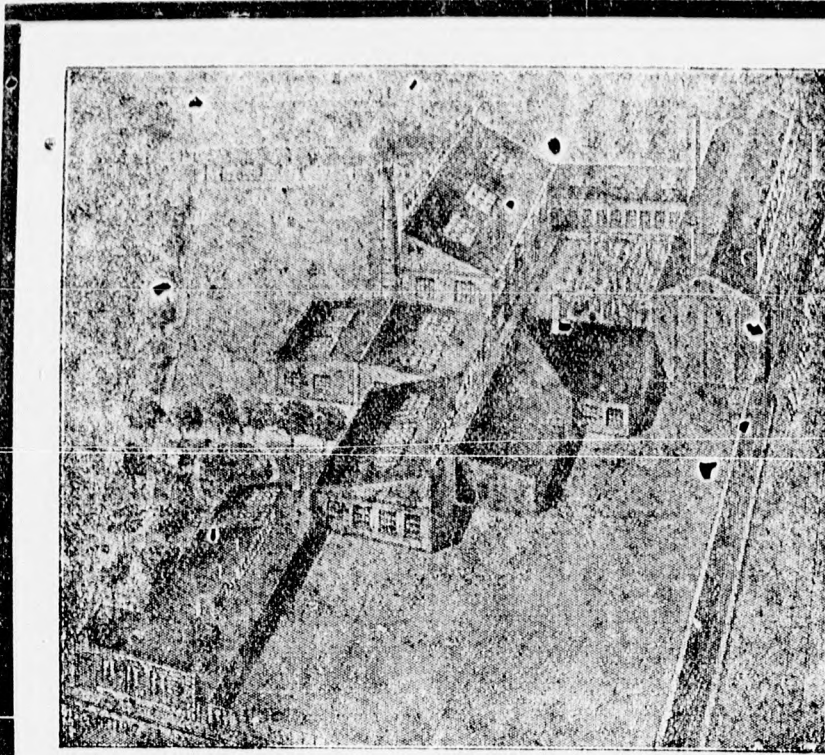
Manilla I. Standar kapható Pfeiffer Pál kereskedőnél, Bajmok (Bácsmegeye.)

SAJT Gábor községben készült jóízű **groyer és félementali sajt** kapható **Marian Györgynél, Gábor (Bácsmegeye.)** 10-2

Zene és franci nyelv oktatására képzett hölgyet keres két leánya mellé — bacsmegeyei jegyző neje. — Teljes ellátáson kívül megfelelő fizetést is ad. Bővebbet a »Bácsmegeye« kiadóhivatalában (Bpest, Teréz körút 2) 3-2

Olcsó pénz 5-75—6% kamattal gyorsan közvetíti Ij. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsai Takarékpénztár titkára **Torzsán.**

Diana sósborszesz
legjobban bevált háziszer.
Kis üveg 60 fillér, közép üveg 1 K 50 fillér, nagy üveg 3 korona.
Főelárusítóhely **DIANA KERESKEDELMIR. T.**
eladási osztálya **BUDAPEST, Nádor utca 6.**
Szabadkai főraktár
KLEIN GÉZA
fűszer, festék és délgymölcs kereskedése

WEISZ HERMINA

ezelőtt SZÉVIN KÁROLY

Alapítva 1830. — Telefon 124.
ruhafestő- és vegytisztító-gyára

UJVIDÉK,
II, KENYÉR-UTCA 51. SZ.

Fest és vegyileg tisztít férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, sztór, függönyöket, napernyőket, keztüket, stb.

Legolcsóbb árak. Elismert jó munka.

Postán érkező megbízások lelkiismeretes elintézésére kiváló gondot fordítok.

MEGHIVÓ.

A Katymári Takarékpénztár Részvénytársaság

1916. évi március hó 1. napján délelőtt 10 órakor az intézet saját helyiségében tartandja

XXIV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 12-ik §-ra való hivatkozás mellett tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tágai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése, a nyereség felosztása és az igazgatóság és felügyelő bizottság részére adandó felmentvény iránti határozat hozatal.
3. Az igazgatóságból kilépett 3 igazgatósági tag és elhalálozás folytán megüresült 2 igazgatósági tag helyének betöltése, valamint 1 póttag választása.
4. A felügyelő bizottság megválasztása.
5. Netaláni indítványok tárgyalása.

Katymár, 1916. február hó.

A katymári takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

MÉRLEG.

Vagyon	Összeg		Teher	Összeg	
	K	f.		K	f.
Intézeti lakház	10000	—	Részvénytőke	60000	—
Váltók	743357	—	Tartalékalap	60000	—
Jelzálog kölcsönök	129390	18	Külön tartalékalap	15000	—
Kötvény kölcsönök	51003	93	Épület tartalék	10000	—
Hátralékos jelzálogkamat	4613	—	Betétek:		
Más intézetnél elhelyezve	178928	02	Rendes betétek	959901	85
Bélyeg	204	44	Heti betétek	68763	39
K 6400 n. é. hk. kötv. I. kib.	6280	—	Átmeneti kamatok:		
K 25000 n. é. hk. kötv. II. kib.	24250	—	Váltók után	4550	37
K 20000 n. é. hk. kötv. III. kib.	19400	—	Jelzálog kölcsönök után	1296	60
	49858	—	Kötvénykölcsönök után	681	14
Ezek függő kamatai	514	—	Betét kamatadó	2450	07
Óvásdíjak	27	13	Fel nem vett osztalék	24	—
Hadikölcsön szelvények	2862	—	Nyeremény áthozat 1914.	1000	—
Készpénz	33366	41	1915. évi nyeresemény	20456	69
	1204124	11		1204124	11

Kelt Katymáron, 1915. évi december hó 31.

Greiner Gyula s. k. könyvelő. Till Imre s. k. vezérigazgató. Bednár Károly s. k. könyvelő helyettes.
I G A Z G A T Ó S Á G I T A G O K:

Berger Jakab s. k. Nuber Miklós s. k. Nopper Gáspár s. k. Puhl Miklós s. k.
Rau Ádám s. k. Ingusz Anzelm s. k. Wéber Menyhért s. k.

Ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és azokkal teljesen megegyezőnek találtuk. — Kelt Katymáron, 1916. évi február hó.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Bichler Vilmos s. k. Neszmirák Mátyás s. k. Gärtner Sándor s. k.

Javaslatunk elfogadása esetén intézetünk alapjai a következőképpen alakulnak:

Részvénytőke	60000
Tartalékalap	70000
Külön tartalékalap	18000
Laképület tartalék	10000
Összesen:	158000

MEGHIVÓ.

A „Bajai Takarékpénztár“-nak

1916. évi február hó 27-én d. e. 10 órakor saját helyiségében tartandó

r e n d e s k ö z g y ű l é s é r e .

A közgyűlés tárgyai:

1. A zárszámadások és mérleg beterjesztése és azok tárgyalása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatósági előterjesztések.
5. Két igazgatósági tag, két felügyelő-bizottsági rendes és két pót-

tag megválasztása.

6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kiküldése.*)

Baja, 1916. január 31-én.

Szutrély Lipót vezérigazgató.

*) Kivonat az alapszabályokból.

12. §. A közgyűlésen részt vehet minden részvényes, ha a közgyűlés hírdetéseit, illetve egybehívását megelőző év december hó 31-ig az intézet részvénykönyvében saját nevére ártírt részvennyel bír és azt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál térítvény mellett letéteményezi, ha ezt tenni elmulasztja, szavazati jogát a közgyűlésen nem gyakorolhatja. (5. §)

13. §. A közgyűlésen minden részvényest, minden egyes részvénye után egy szavazat illet meg, azonban 10 szavazatnál több egy személyben nem egyesíthető s így többel senki sem bírhat, sem mint részvennytulajdonos, sem úgy mint meghatalmazott. Tizen felüli részvényei után a részvényest megillető szavazati jog azonban más, jelenlevő részvényesre és pedig a 14. §. értelmében meghatalmazás útján átruházható.

Kiskorúak és jogi személyek a részvennytulajdonost megillető jogait, így tehát szavazati jogukat is törvényes képviselőjük (gyámjuk, gondnokuk) által gyakorolhatják, kik ezen minőségüket kellően igazolni

tartoznak.

14. §. A szavazati jog meghatalmazott által is gyakorolható; ily eseteknél — a törvényes képviselő kivételével — különben is szavazatképes részvényesek látandók el alakszerű, két tanu előtt aláírt meghatalmazással. (13. §.)

15. §. A részvényesek a letett részvényekről elismervényt kapnak, mely egyszersmind a közgyűlésbe való belépésre igazoló jegyül is szolgál — és mellyel a szavazatszedő küldöttség előtt igazolják az őket megillető szavazatok mennyiségét (13., 20. §.)

A letett részvények csakis az elismervény bevonása mellett szolgáltatathatók ki.

11. §. A közgyűlésen oly tárgyak felett, melyek a közgyűlést egybehívó hírdetés napirendjében közzétéve nem lettek, illetőleg a 18. §. értelmében nem indítványoztattak, sem tanácskozni, sem érvényes határozatot hozni nem lehet.

Mérleg számla 1915. december 31-én.

V a g y o n	K	f	K	f	T e h e r	K	f	K	f
Kézpénz			226240	20	Részvénytőke			300000	—
Ingatlanok:					Tartaléktőke			1016812	22
Főtéri ház			170000	—	Külön tartaléktőke			48737	82
Egyéb ingatlanok (u. m. a szajáni földbirtok, valamint a helybeli és környékbeli fekvőségek			541130	41	Értékpapírok tartaléktőkéje			357	—
Értékpapírok:					Osztalék tartalék			20000	—
Értékpapírkészlet az 1914. július 25-i árt. sz.	3268552	10			Tisztviselői nyugdíjalap			225142	96
Ezek folyókamatai 1916. dec. 31-ig számítva	49663	58	3318215	68	Takarékbetétek			1175479	02
Váltótárca:					Az elmúlt évet terhelő tőkekamat adók			26125	08
Leszámitolt személyi hitelű váltók	1543464	76			Engedményezett jelzálogos kölcsönök			596946	01
Jelzáloggal biztosított váltók	1875367	32	3418832	08	Visszleszámitolt váltók			474710	—
Kölcsönök:					Más pénzüintézetek lombard követeléseik			555792	54
Kamatkozó jelzálogos kölcsönök	3687839	02			Különféle hitelezők			55967	62
Törlesztéses (járadékos) jelzálogos kölcsönök	2599066	66	6286905	68	Benyújtott 1914. évi osztalékok			850	—
Zálog-előlegek			7137	—	Átmeneti tételek			8398	11
Különféle adóssok fedezett tartozásai			1214059	69	Előre fizetett kamatok az üzletágaknál			112568	34
Adóssok (követeléseink más pénzüintézeteknél)			18297	45	Az előző évről áthozott nyereség		2164	28	
Felszerelési tárgyak és butorzat			2000	—	Ez évi tiszta nyereség	178162	43	180326	71
Átmeneti tételek:									
Előre fizetett kamatok az engedményezéseknél			6489	36					
Előre fizetett kamatok a visszleszámitolásnál			4396	58					
Hátralékos kamatok az üzletágaknál			163034	22					
Hátralékos hasznabérek			790	08					
			15377528	43				15377528	43

Eredmény-számla 1915. december 31-én.

V e s z t e s é g	K	f	K	f	N y e r e s é g	K	f	K	f
Más pénzüintézetek részére fizetett teherkamatok:					Nyereség áthozat az előző évről			2164	28
Lombard előlegeink után	38833	—			Kamatjövedelem az üzletágaknál:				
Visszleszámitolás után	53357	80			Személyi hitelű váltók után			136881	31
Engedményezett jelzálogos követelések után	31321	15	123511	95	Jelzáloggal biztosított váltók után			140657	05
Egyéb teherkamatok:					Kamatkozó jelzálogos kölcsönök után			296877	51
Takarékbetétek és folyószámlák utáni kamatok			533057	12	Törlesztéses jelzálogos kölcsönök után			178359	88
Nyugdíjalap saját kamatai			12750	—	Zálog előleg után			574	20
Költségek:					Különféle adóssok fedezett tartozásai után			76181	62
Adók a takarékbetétek és folyószámlák kamatai u.			52948	03	Más pénzüintézeteknél elhelyezve volt tőkék után			3575	89
Egyéb adók és illetékek			23176	93	Egyéb jövedelmek:				
Az üzlettel járó kezelési per- és egyéb költségek és javadalmazások			75952	98	Értékpapírok szelvény jövedelme			159306	64
A jótékonyaságra rendelkezésre állott összegben felüli kiadások			1834	80	Főtéri bérház jövedelme			13074	88
A külön tartalékból tavaly az értékpapírok árfolyamkülömbözétére elvont K 65.000.— részbeni térítésére			30000	—	Egyéb ingatlanok jövedelme			12637	08
Behajthatlan váltókövetelések leírására			1074	10	Jutalékok, díjak és egyéb jövedelmek			14342	28
Mult évről áthozott nyereség	2164	28							
Ez évi tisztí nyereség	178162	43	180326	71					
			1034632	62				1034632	62

Baja 1915. december 31.

Szutrély Lipót s. k. vezérigazgató.

Bernhardt Ernő s. k. ügyvezető-főkönyvelő.

Rimler József s. k. pénztáros.

Müller József s. k. igazg. tag.

Tury Mátás s. k. igazg. tag.

Tománovits György s. k. igazg. tag.

Wunderlich József s. k. igazg. tag.

Dely Géza s. k. ig. tag és sz. vizsg.

Allaga Ottó s. k. ig. tag és sz. vizsg.

Lerner Antal s. k. ig. tag és sz. vizsg.

A jelen mérleg-számlát, valamint az eredmény-számlát megvizsgáltuk és a könyveléssel egyeztetettük és mindenképen helyesnek, egyezőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Reiser Péter s. k. felügyelő.

Dr. Boros József s. k. felügyelő.

Schmidt Ferenc s. k. felügyelő.

**A csodás hatású FÖLDES-féle
MARGIT-szappan**

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen
Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növényzsi-
rokból készült, kellemes szagu, kitűnően habzó
szappan igen kiadós, miért is a családi haszná-
latra a legalkalmasabb.

Pár nap alatt

eltűntet szeplőt, májfoltot, miteszert, pattanást.
A pórusokat alaposan kitisztítja s biztos és gyors
hatása folytán ugyszólván

lemossa

a bőr tisztátlanságát, úgy hogy nyoma sem marad
a szépséghibáknak. Világhíret pedig annak kö-
szönheti, hogy egyszersmindenkorra elmulasztja

a szeplőket.

Ár: 90 fillér. Kapható minden gyógytárban
s drogua-kereskedésben. Hozzávaló Margit-
Crème 120 és 2-K-ás téglékben Margit-
Pouder K 120. Gyártja:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Mozsor község előljáróságától.

308/1916. szám.

Bérbeadási hirdetmény.

Alulírott község előljárósága ezennel
közölni teszi, hogy **Mozsor** község tu-
lajdonát képező, s a rét III. öblözetében
fekvő mintegy

1650hold szántóföldet

2 holdas parcellákban f. évi február
hó 20-án és következő napokon
reggeli 8 órakor megtartandó nyilvános ár-
verésen készpénzfizetés ellenében bérbe
fogja adni.

Mozsor, 1916. évi február hó 12-én.

Lallin János
jegyző.

2-2

Bedov Millán
bíró.

Az egész vármegye tudja már, hogy
Soós Károly
artézi fürdője
Óbocsén

az egészségesnek és a betegnek egyaránt
kincset ér.

Udit, frissit, erősít! Az elpetyhült test-
ben az elsőfürdés után friss vér kering.

**Gőz- és kádfürdők. Tiszta,
csinos, új berendezés.**

Kedvezményes jegyek! A legjobb időbeosztás!

Raab Károly
hangszerkészítő ZOMBOR

Telefon szám 237.

Ajánlja nagy
zongorarakartárát.

Vétel készpénzfizetés
és a legkedvezőbb rész-
letfizetés mellett is.

Förster zongorák egyedüli raktára.

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de min-
dig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

M e g h i v ó.

A „Kishegyesi Keresztény Hitelszövetkezet”

XV. rendes közgyűlését

Kishegyesen 1916. évi március hó 12-én délután fél 4 órakor saját hivatal
helyiségében fogja megtartani, melyre a t. c. részvényesek meghivatnak.

T Á R G Y A K:

1. Mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1915. üzletév eredményéről a számadások betérjesztésével.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A tiszta nyereségnek hova fordításáról való intézkedés.
5. Jelentés tétel a X. csoport mikénti felosztásáról.
6. A XI. csoport felosztásáról való intézkedés.
7. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
8. Esetleges jelentések, indítványok.

Elnökség.

Vagyon. **Zármérleg és Vagyon kimutatás 1915. december 31-én.** Teher.

Kor.		f.	
33	Pénzkészlet	2550	41
34	Felszerelés 20% leírás után . . .	82	—
37	Üzletrészekre adott előleg	3988	—
38	Kezességi hitel kölcsönök	40381	—
39	Jelzálog kölcsönök	43852	—
14	Hátralékos kamat	106	32
16	Értékpapír számla	100	—
		91059	73
35	Üzletrészekre befizetett	35774	40
36	Takarék: betétek	40647	53
	tőkésített kamatok 2161:14	42808	67
40	Tartalék alap	2419	10
41	Betétek után kifizetendő 10% adó	101	06
20	Előre felvett kamat	1374	22
193	Tartalék nyeresemény osztalék . .	5903	96
193	Folyó évi nyeresemény	2678	32
		91059	73

Kishegyes, 1915. december hó 31-én.

A „Kishegyesi Keresztény Hitelszövetkezet” igazgatósága:

SZOKOLOVITS ISTVÁN alelnök. SZOKOLOVITS JÁNOS ig. tag. SZOKOLOVITS PÉTER alelnök.

Jelen zármérleg és vagyon kimutatás a keresk. törvény és alapszabály értelmében helyesen van felállítva.

Kishegyes, 1916. január hó 31-én.

A „Kishegyesi Keresztény Hitelszövetkezet” felügyelő-bizottsága:

DELI ISTVÁN f. b. tag. MERTA ALAJOS elnök. KALAPÁTI JÁNOS f. b. tag.

Nyereség. **Nyereség és Veszteség számla 1915. december 31-én.** Veszteség.

Kor.		f.	
11	6% kamatokból	4498	04
23	2% kezelési díjakból	1582	96
13	Késedelmi kamatokból	1919	94
		8000	94
20	Betétek után tőkésített kamat . .	2161	14
19	Betétek után kifizetett kamat . . .	120	66
17	Állami és községi adó	557	01
18	Kezelési költség	2187	73
34	20% leírása felszerelésekben . . .	21	—
41	10% adóba	275	08
193	Egyenleg mint nyeresemény	2678	32
		8000	94

Kishegyes, 1915. december hó 31-én.

A „Kishegyesi Keresztény Hitelszövetkezet” igazgatósága:

SZOKOLOVITS ISTVÁN alelnök. SZOKOLOVITS JÁNOS ig. tag. SZOKOLOVITS PÉTER alelnök.

Jelen nyereség és veszteség számla a keresk. törvény és alapszabály értelmében helyesen van felállítva.

Kishegyes, 1916. január hó 31-én.

A „Kishegyesi Keresztény Hitelszövetkezet” felügyelő-bizottsága:

KOVÁCS LAJOS könyvelő. DELI ISTVÁN f. b. tag. MERTA ALAJOS elnök. KALAPÁTI JÁNOS f. b. tag.